

Gezondheid en mantelzorg 2020

Ontwikkelingen op basis van de wijkenquêtes

Rapport WSI 2020, onderdeel E

8 juli 2021

Ettje Tigchelaar
Rapportage, Statistiek & Onderzoek
Gemeente Leeuwarden

Gemeente Leeuwarden

Inhoudsopgave

Inleiding	3
E1. Algemene gezondheid.....	4
E2. Moeite met en hulp bij alledaagse handelingen	5
E3. Mantelzorg.....	6
E4. Mentale gezondheid	7
Bijlagen	8
Bij E4. Mentale gezondheid	8

Inleiding

Eind 2020 zijn 6.424 inwoners van gemeente Leeuwarden uitgenodigd om mee te doen aan de wijkenquête (WSI 2020). Hierbij zijn in wijken met over het algemeen een lage(re) response extra inwoners benaderd. In totaal hebben 2.145 personen de vragenlijst tijdig ingevuld; 31% online en 69% schriftelijk. De totale response komt hiermee op 33%. Variërend van 21% in Heechterp & Schieringen tot 46% in Dorpen Zuid-West. Voor alle wijken is de minimum grens van 70 ingevulde vragenlijsten behaald. Alle gegevens zijn gewogen naar wijk, leeftijd en geslacht. Hiermee mogen de gegevens beschouwd worden als representatief voor de gemeente.

De onderwerpen van de wijkenenquête 2020:

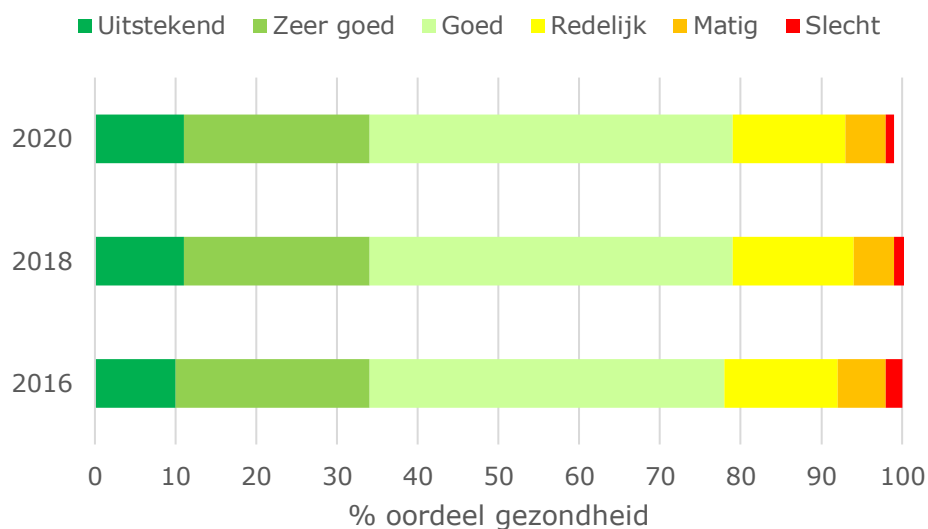
- B. Wijk, dorp en gemeente
- C. Imago en Leeuwarden-Fryslân 2028
- D. Sociale contacten, vrijetijdsbesteding en vrijwilligerswerk
- E. Gezondheid en mantelzorg
- F. Wonen
- G. Energiebesparing en energietransitie
- H. Verhuisplannen en woonvoorkeuren
- I. Aanwezige voorzieningen
- J. Inkomen

Dit rapport bevat de gegevens over onderdeel E. Gezondheid en mantelzorg. De meest recente gegevens van 2020 worden gepresenteerd naast de gegevens uit 2018 en 2016 om zo in grote lijnen een beeld te geven van de ontwikkelingen. In de tabellen op wijkniveau is Stiens niet beschikbaar voor 2016 omdat zij toen nog geen onderdeel was van gemeente Leeuwarden. De gegevens in hoofdstuk 3 over mantelzorg moeten vanwege kleine aantallen met voorzichtigheid geïnterpreteerd worden.

Bronnen: Wijkenquête sociale index 2020 (WSI 2020), WSI 2018, WSI 2016 Bewerking: Afdeling Statistiek en Onderzoek Gemeente Leeuwarden

E1. Algemene gezondheid

Over het algemeen beoordelen de inwoners van gemeente Leeuwarden hun gezondheid al jaren als goed: 78-79% goed-zeer goed-uitstekend.

Dit percentage varieert op wijkniveau tussen de 91% (Goutum) en 69% (Vrijheidswijk en Heechterp & Schieringen). In Bilgaard & Havankpark is het percentage inwoners dat hun algemene gezondheid als goed beoordeeld in de afgelopen jaren langzaam gestegen van 58% (2016) naar 70% (2020). Ook in Vossepark & Helicon zien we een toename van meer dan 10%: van 77% (2016) naar 88% (2020). In de wijken Dorpen Zuid-Oost en Potmargezone is het percentage van de inwoners dat zijn algemene gezondheid als goed beoordeeld juist wat afgenomen: Dorpen Zuid-Oost van 88% (2016) naar 81% (2020) en Potmargezone 80% (2016) naar 74% (2020). Zie de tabel op de volgende pagina voor een overzicht van alle wijken.

Algemene gezondheid: percentage uitstekend+zeer goed+goed per wijk

Wijk	2016	2018	2020
Goutum	81	85	91
Dorpen Zuid-West	92	84	89
Vossepark & Helicon	77	85	88
Hempens/Teerns & Zuiderburen	88	86	87
De Zuidlanden	88	89	87
Dokkumer Ie e.o.	78	86	85
Stiens e.o.		86	84
Grou e.o.	87	80	84
Westeinde e.o.	81	73	82
Sonnenborgh e.o.	82	82	81
Camminghaburen e.o.	84	75	81
Dorpen Zuid-Oost	88	91	81
Huizum-West	82	71	79
Gemeente Leeuwarden	78	78	79
Oud-Oost	75	77	76
Potmargezone	80	81	74
Nijlân & De Zwette	68	75	72
Aldlân & De Hemrik	75	80	72
Binnenstad	76	83	71
Bilgaard & Havankpark e.o.	58	69	70
Heechterp & Schieringen	69	67	69
Vrijheidswijk	65	64	69

E2. Moeite met en hulp bij alledaagse handelingen

Het percentage van de inwoners van gemeente Leeuwarden dat door gezondheidsproblemen of lichamelijke beperkingen moeite heeft met algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL) zoals traplopen, lichamelijke verzorging en huishoudelijke activiteiten ligt al jaren stabiel rond de 16%. In 2020 kreeg 57% van hen hier hulp bij, veelal van de partner of een professionele organisatie. De inwoners die geen hulp krijgen geven veelal aan dit ook nog niet nodig te hebben en het graag zelf te doen zolang dit kan.

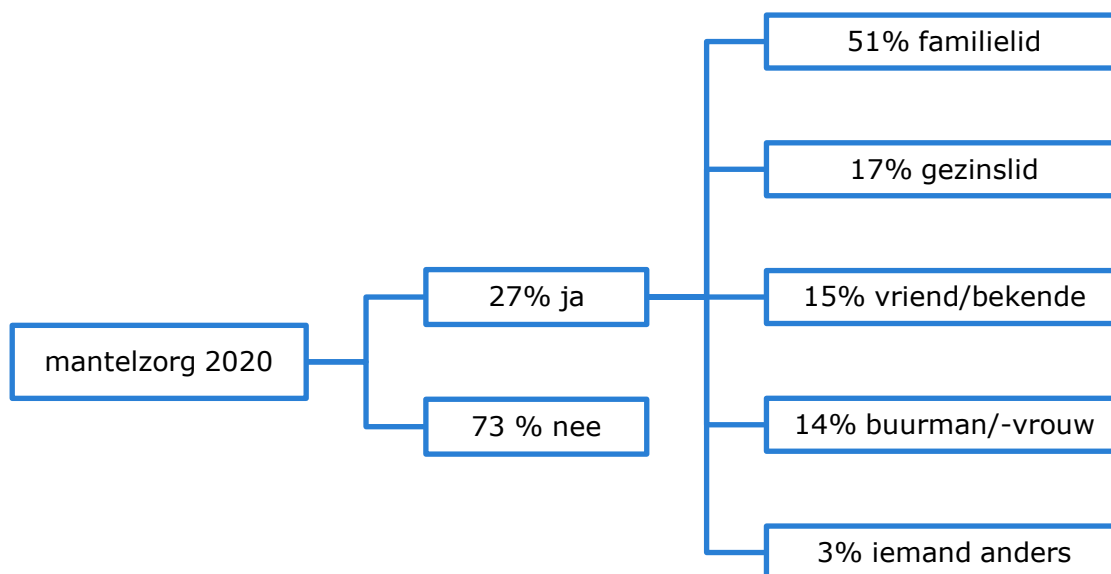

Moeite met ADL 2016-2020

84% nee
9% ja, soms
4% ja, geregeld
2% ja, vaak
1% ja, altijd

E3. Mantelzorg

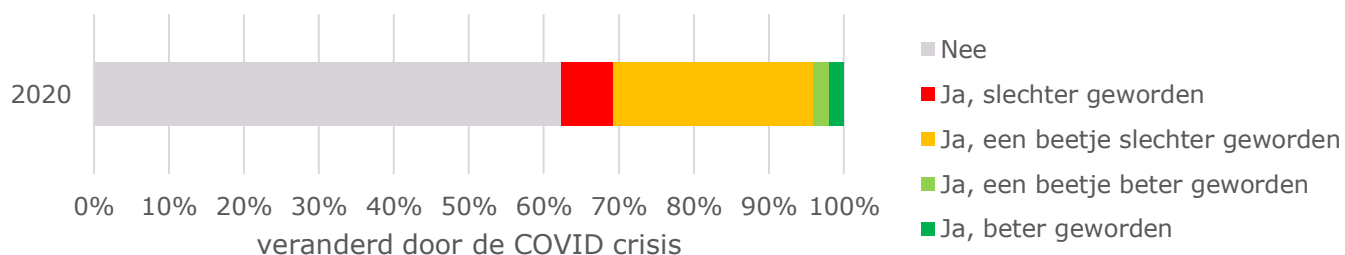
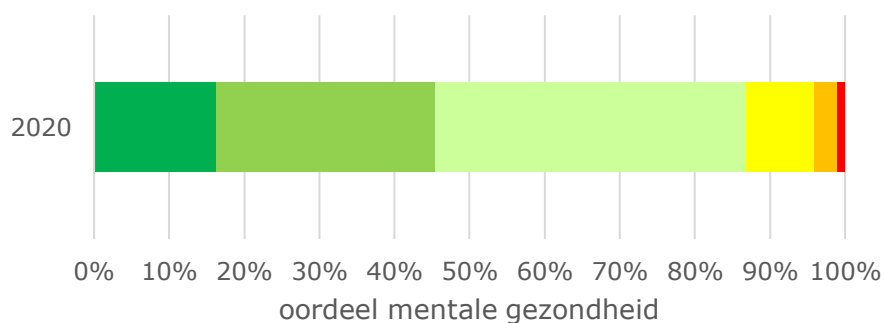
In 2020 verleent 27% van de inwoners voor een periode van minstens drie maanden mantelzorg aan een langdurig zieke, hulpbehoevende en/of gehandicapte. Dit percentage is onveranderd ten opzichte van 2018. Net als in voorgaande jaren wordt het vaakst hulp gegeven aan een familie- of gezinslid, gevolgd door hulp aan een vriend of buur. De categorie anders vertegenwoordigt vaak de mantelzorg die verleend wordt via vrijwilligerswerk bijvoorbeeld in een hospice of bij een organisatie voor dak- en thuislozen. Gemiddeld wordt er per week 7,1 uur besteed aan mantelzorg. Dit gemiddelde ligt lager dan voorgaande jaren: 9,6 uur in 2016 en 11,4 uur in 2018.

Van de groep mantelzorgers geeft 6% aan hier wel ondersteuning bij nodig te hebben. Dit percentage ligt lager dan voorgaande jaren: 11% (2016) en 9% (2018). De ondersteuning kan zijn: administratieve hulp, huishoudelijke hulp, tijdelijk vervangende zorg (respijtzorg) of informatie en advies. Over het algemeen is 52% van de inwoners bereid om minstens drie maanden mantelzorg te bieden aan iemand die hulp nodig heeft. Dit percentage is vergelijkbaar met 2018 (53%).

E4. Mentale gezondheid

De inwoners van gemeente Leeuwarden beoordelen hun mentale gezondheid merendeels positief: 86% ervaart deze als uitstekend, zeer goed of goed. Op wijkniveau varieert dit percentage tussen 74% in Nijlân & De Zwette en 98% in Hempens/Teerns & Zuiderburen (zie bijlage E4 voor alle wijken). Door de COVID crisis echter is de mentale gezondheid van 34% van de inwoners verslechterd.

Bij E4. Mentale gezondheid

Percentage uitstekend+zeer goed+goed per wijk

Wijk	2020
Hempens/Teerns & Zuiderburen	98
Stiens e.o.	91
Aldlân & De Hemrik	91
Dorpen Zuid-Oost	91
Camminghaburen e.o.	90
Dokkumer Ie e.o.	90
De Zuidlanden	90
Grou e.o.	90
Vossepark & Helicon	89
Westeinde e.o.	88
Huizum-West	88
Dorpen Zuid-West	88
Oud-Oost	87
GEMEENTE LEEUWARDEN	86
Sonnenborgh e.o.	85
Heechterp & Schieringen	82
Vrijheidswijk	82
Goutum	82
Bilgaard & Havankpark e.o.	81
Binnenstad	80
Potmargezone	77
Nijlân & De Zwette	74